

**אוניברסיטת בר אילן
המחלקה למדעי המדינה**

שם הקורס: אסטרטגיה ופוי"ש במלחמה המודרנית
מספר הקורס: 01-518-71, שנה"ל: תשס"ז, סמסטר א', בי יום ה' 1000 - 1200
שם המרצה: דר' חנן (שורץ) שי

טל. 0522784976

דוא"ל: hanansy@zahav.net.il

מטרת הקורס:

לספק ללומד כלים עיוניים להבנת מהותה של האסטרטגיה הצבאית ככלי עבודה מעשי בארגוני צבא וביטחון, שגם יכול לשרת מנהיגות שפועלת בתנאי לחץ ואי וודאות בכל ארגון חברתי גדול אחר וכן להכיר מבחר ספרות ישראלית וזרה בתחום האסטרטגיה הצבאית ותולדות המלחמה.

דרישות הקורס:

נוכחות רצופה בשיעורים ויכולת לנהל דיון על אירועי ביטחון שוטפים בולטים בארץ ובעולם, באמצעות שימוש בכלי חשיבה שנלמדו בקורס.
עמידה במבחן **מסכם** על בסיס החומר הנלמד בכתה והנחיות קריאה שמסומנות ליד כל נושא לימוד.
מבנה המבחן: שתי שאלות פתוחות (לא "אמריקניות"):
1. שאלת חובה (70 נקודות)
2. שאלת בחירה (30 נקודות) מתוך 3-4 שאלות

נושאי הקורס:

מלחמה ואסטרטגיה

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרקים א, ב,
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

Clauswewitz, On War, Book 1, Chapter 1
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131169)

סיבות המלחמה וטעמיה

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרקים י"ב – ט"ו
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

Clauswewitz, On War, Book 1, Chapter 2
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131169)

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרק 1
שמור מדעי המדינה לפי קלא.על (83061)

מלחמת טרור וטרור "פצצות אדם"

שאול, שי, השהידים, שערים 2-4
303.625 שי. שהי (551576)

גנור בועז, מבוכ הלוחמה בטרור, פרקים 1-2
E355.425 גנו.מב (573191)

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק י'
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרק 9
שמור מדעי המדינה לפי קלא.על (83061)

Clauswewitz, On War, Book 6, Chapter 26
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131169)

נדבכי מערכת הביטחון הלאומית

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק ט"ו
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרקי י"ב
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

"השילוש הבולט" ותקפותו בעידן הפוסט מודרני
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרקי י"ז
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרקי ה', 5
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

Clauswewitz, On War, Book 1, Chapter 1 (28)
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131169)

הטיפוסים הארכיטיפים של המלחמה: התשה והכרעה

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק ח'
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

אסטרטגיה התקפית ואסטרטגיה הגנתית

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק ז'
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרקים 6-7
שמור מדעי המדינה לפי קלא.על (83061)

Clauswewitz, On War, Book 6, chap' 1-9, book 7, Chapter 1
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131168)

התמודדות עם הפתעות אסטרטגיות

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרק 1, פרק 6
שמור מדעי המדינה לפי קלא.על (83061)

לידל הארט, אסטרטגיה של גישה עקיפה, חלק רביעי, פרק י"ט
שמור מדעי המדינה לפי ליד.אס (21899)

אפרים קם, מתקפת פתע, מבוא, פרקים 1-2, 4
שמור מדעי המדינה לפי קם.מתק (130051)

Clauswewitz, On War, Book 3, Chapter 9 (surprise)
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131168)

עקרונות המלחמה ותפקידם בעיצוב אסטרטגיה

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק י"
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

מנהיגות ועקרון מלחמה "רוח לחימה"

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק י"
שמור מדעי המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

פעיל מאיר, המפקד, פרקים א', ב'
שמור מדעי המדינה לפי מאי.מפ (559820)

קיגן, מסכת הפיקוד, מבוא, פרק 1
שמו מדעי המדינה לפי קיג.מס (216390)

פרידריך הגדול, הוראות למצביאים, פרק 26
הוזמן בהשאלה בינספרייטית (18.8.05)

מנגנון הפקוד והשליטה האסטרטגי
סמואל יצחק, ארגונים, פרקים 1-2
שמו מדעי המדינה לפי סמו.אר (132896)

אסטרטגיה ביזורית וריכוזית
סמואל יצחק, ארגונים, פרק 5
שמו מדעי המדינה לפי סמו.אר (132896)

אבני היסוד של הפעלת אסטרטגיה יעילה
שי חנן, יסודות האסטרטגיה הגרמנית
אין

הכשרת מנהיגים
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק ט', 8
שמו מדעי המדינה לפי הר.מל (139320)

פעיל מאיר, המפקד, פרק ח'
שמו מדעי המדינה לפי פעי.מפ (559820)

ספרות עזר בסיסית בתחום

בישליין, קולונל ג'. ר. (1954) מנהל צבאי והגנה לאומית, מערכות, ת"א.
אין

בן ישראל, יצחק (1989). דיאלוגים על מדע ומודיעין, מערכות, ת"א.
שמו מדעי המדינה לפי בן-ישר (112060)

בן פורת, יואל (1991). נעילה, עידנים, ת"א.
E 990.24 בן-פור. נע (168518)

ברודי, ברנארד (1980). מלחמה ופוליטיקה, מערכות, ת"א.
שמו מדעי המדינה לפי ברו.מל (127094)

בר יוסף אורי (2001). הצופה שנרדם, זמורה-ביתן, ת"א.
E 990.24 בר-יוס. צפ (502924)

ברודי, ב' ופי (1966). מרבחה הקשת ועד פצצת המימן, מערכות, ת"א.
אין

בריג'ס, ג'ון, פיט פ. דייויד (2003). חוכמת הכאוס, עם עובד, ת"א.
158.1 ברי.חכ (0483662) בספריה לפילוסופיה ו 16 ברי.חכ בספריה לפיסיקה

ברן, אי (1958). אמנות המלחמה, מערכות, ת"א.
אין

גבריאלי, ריצ'רד (1981). משבר בפיקוד, משהב"ט ההוצאה לאור, ת"א.
355.330973 גבר.מש (251444)

גנור, בעז (2003). מבוא הלחימה בטרור, המכון הבינלאומי למדיניות נגד טרור, הרצליה.
E 355.425 גנו.מב (573191)

- גת, עזר (2000). מקורות המחשבה הצבאית, משהב"ט ההוצאה לאור, ת"א.
355.01 גת.מקו (450990)
- האורוד, מייקל (1985). המלחמה בתולדות אירופה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי הו.מל (30487)
- הכט, עידו (1999). ההבקעה המערכתית בחשיבה הצבאית הגרמנית, מערכות, ת"א.
בספריה להיסטוריה 355.00943 הכט.הב (415579)
- הנטינגטון, סמואל, "התנגשות הציביליזציות", תכלת, 9 אביב 2000.
תדפיס 4416 (255841) וגם כתב עת באולם 4
- הראל, עמוס, יששכרוב, אבי (2005) המלחמה השביעית, ידיעות אחרונות, ת"א.
E 329.1(1) הרא.מל (593990)
- הרכבי, יהושפט (1990). מלחמה ואסטרטגיה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי הרב.מל (139320)
- וואלך, יהודה (1977). תורות צבאיות, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי ולך.תו (82699)
- וינשל, ת' די (1975). ארגון וניהול בישראל, מסדה, גבעתיים.
שמור מדעי המדינה לפי וינ.אר (134249)
- וסטמורלנד, וויליאם (1979). חייל מדווח, מערכות, ת"א.
959.7043 וסט.חי (308370)
- זוק, דיויד ורובין הייאם (1981). קיצור תולדות המלחמות. מערכות, ת"א.
355.009 זוק.קצ (227671)
- כהן, א. אליוט (2003). הפיקוד העליון – אנשי צבא או מדינאים – מי ינהיג במלחמה?, מטר, ת"א.
אין
- לאונרד, רוג'ר אשלי (1977). על המלחמה. מדריך קצר לקלאוביץ, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי קלא.על (83061)
- לוטוק, אדוארד (2002). אסטרטגיה של מלחמה ושלוש, מערכות, ת"א.
אין (0529768)
- לידל הארט, ב"ה (1956). אסטרטגיה של גישה עקיפה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי ליד.אס (21899)
- (1985). מדוע איננו לומדים מן ההסטוריה, מערכות, ת"א.
901 ליד.מד (35036)
- (1989). מחשבות על המלחמה, מערכות, ת"א.
אין
- מייזל, מתי (2001). המערכה על הגולן יוני 1967, משהב"ט, ת"א.
E 990.21 מיז.מע (489681)
- מקיאבלי, נ' (1964). על אמנות המלחמה, מערכות, ת"א.
אין
- סמואל, יצחק (1990). ארגונים - מאפיינים, מבנים, תהליכים, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה.
שמור סוציולוגיה לפי סמו.אר (132896)
- סן-טסו (1988). חכמת המלחמה, מערכות, ת"א.
אין

סימפוקין, ריצ'רד (1999). מרוץ אל העתיד, מערכות, ת"א.
355.02 סי.מ.מר (422634)

עמית, מאיר (1999). ראש בראש, הד הרצי, ת"א.
E 327.12 עמי.רא (427415)

פעיל, מאיר (2003). המפקד, משהב"ט-ההוצאה לאור, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי מאי.מפ (559820)

קון, תומס (1977). המבנה של מהפכות מדעיות, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור בע"מ, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי קון.מב (138199)

קיגן, ג'ון (1981). פני הקרב, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי קיג.פנ (134295)

קלאוזוביץ, קארל פון- (1950). עקרונות המלחמה, מערכות, ת"א.
355 קלא.עק (365389)

קם, אפרים, (1990). מתקפת פתע, המכון למחקרים אסטרטגיים, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי קם.מתק (130051)

שי (שורץ), חנן (1994). הפיקוד והשליטה בארגון הצבאי המודרני, המכללה לפוי"ש, צה"ל.
אין

שי, שאול (2003). השהידים – האסלאם ופיגועי ההתאבדות, המרכז הבינתחומי הרצליה, הרצליה
303.625 שי.שהי (551576)

Alger, J. J. (1992). The Quest for Victory, Greenwood, Westport.
אין

Bellamy, Christopher (1990). The Evolution of Modern Land Warfare, Routledge, London.
355.0209 BEL (201964)

Berkowitz, Bruce (2004). The new face of war, Hoover Institute, USA.
אין

Bond Brian (1984). War and Society in Europe, 1870-1970, Fontana, London.
940.28 BON (29810)

Chenny, Richard (1992). Conduct of the Persian Gulf War, Department of Defence, Washington D.C..
956.7043 CON (514913)

Clauzewitz, (1976). On War, (ed. and trans. by Howard M.) Princeton University Press, Princeton,
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131168)

N. J.. Cohen, Eliot & John Gooch (1990). Military Misfortunes, Vintage Books, New York.
355.480904 COH (142178)

Delbruck, Hans (1990). The Dawn of Modern Warfare, Univ. of Nebraska Press, Lincoln & London.
355.009 DEL (514916)

Dupuy, Trevor N. (1977). The German Army and the General Staff: 1870-1945, London.
אין

----- (1980). The Evolution of Weapons and Warfare, Janes.
אין

Earle, E. M. (1973). Makers of Modern Strategy, Princeton University Press, Princeton.
355.02 MAK (450521)

Falls, Cyril, (1961). The Art of War from the Age of Napoleon to the Present Day, Oxford University Press, London.
אין

Foertsch, Hermann, (1940). The Art of Modern Warfare, Oskar Piest, New York.
אין

Fuller, John F. C., (1932). Generalship: Its Diseases and their Cure, Faber, London.
אין

Gat, Azar (1989). The Origin of Military Thought, Clarendon Press, Oxford.
אין

Gregory, Kathleen L., (1983). " Native-View Paradigms: Multiple Cultures and Culture Conflicts in Organizations " Administrative Science Quarterly, Vol. 28(3), pp. 359-377
כתב עת באולם 6

Goerlitz, Walter (1954). History of the German General staff, Praeger, New York.
אין

Guderian, Heinz, (1990). Panzer Leader, BPCC Hazell Books, U.K..
940.5343 GUD (329512)

Hittle, J. D. (1961). The Military Staff, The Stockpole Co.w Harrisburg, Pennsylvania.
355.331 HIT (53889)

Jomini, A. H. (1947). Jomini and his Summary of the Art of War, Stockpole, Harrisburg.
אין

Jones, A. (1987). The art of War in the Western World, University of Illinois Press, Urbana and Chicago.
אין

Leonard, Robert (1991). The Art of Maneuver, Presidio Press, California.
אין

Macgregor, A. Douglas (1997). Breaking the Phalanx, Praeger Publishers, London
אין

Marshall, S. L. A., General (1947). Men Against Fire, U.S.A..
אין

Miller, James, (1978). Living Systems, McGraw, New York.
אין

Mintzberg, Henry, (1979). *The Structuring of Organizations*, Englewood Cliffs, New Jersey.
658.402 MIN (32527) בספריה לכלכלה

Montrose, Lynn (1944). *War Through the Ages*, Harper, New York.
אין

Paret, Peter, (1986). *Makers of Modern Strategy*, Princeton.
355.02 MAK (98277)

Rosnsky, Herbert, (1940). *The German Army*, London.
אין

Simon, Herbert, (1957). *Administrative Behaviour*, Macmillan, New York.
(96907) SIM שמור מדעי המדינה לפי

Simpkin, Richard E., (1984). *Deep Battle*, Brassy's Defence Publishers, London.
אין

----- (1990). *Race to the Swift*, Future Warfare Series, London.
אין

Strachan, Hwe, (1983). *European Armies and the Conduct of War*, George Allen & Unwin, London.
355.02094 STR (32466)

Van Creveld, Martin, (1983). *Fighting Power*, New York.
355.0209 VAN-Cre (23081)

----- (1985). *Command in War*, Harvard University Press, London.
(32407) CRE -VAN שמור מדעי המדינה לפי

----- (1990). *The Training of Officers*, London.
335.3307 VAN-CRE (219807)

.....(1991). *The transformation of war*, London
355.020904 VAN-CRE (514961)

Wilkinson, Spenser (1895). *The Brain of an Army*, Westminster.
אין

Wohlstetter, Roberta, (1982). *Pearl Harbour-Warning and Decision*, Stanford, California.
940.5426 WHO (482846) בספריה להיסטוריה

Woodward, Bob, (1991). *The Commanders*, Simon & Schuster, London.
973.977 WOO (317779)

Woodward, Bob, (2002). *Bush at war*, Simon & Schuster, London.
אין